

Inspreektekst – Commissie BOFV – Verbeteringen bestuursmodel wijkraden – 14 mei 2025
voorzitter wijkraad Zevenkamp

Geachte voorzitter, commissieleden,

Dank voor de gelegenheid om vandaag in te spreken over de noodzakelijke verbeteringen aan het bestuursmodel van de wijkraden. Als wijkraadslid spreek ik niet alleen voor mijzelf, maar ook namens het organiserend comité van de wijkradenconferentie en namens de wijkraad Zevenkamp.

1. Budget – Geef ons meer daadkracht

Veel zaken beginnen bij een budget. Niet als doel, maar als middel voor echte autonomie en actie.

Over het budget leven een aantal ideeën bij wijkraden:

Geef ons het liefst budgetrecht — structureel, formeel vastgelegd in de verordening én de begroting. Een second best oplossing zou zijn om wijkraden te mandateren om tot een bepaald bedrag geld uit te geven. Dat budget zou dan gebruikt moeten kunnen worden voor bijvoorbeeld snelle kleine ingrepen in de buitenruimte of voor welzijnszaken die niet vallen onder de welzijnsopdracht, voor communicatie zoals een wijkkrant of een flyer of voor lokale invents.

Voorts leeft bij wijkraden de behoefte om bewonersbudgetten samen te voegen tot één budget, waar de wijkraad een grote stem in heeft. Er bestaan nu diverse potjes, bijvoorbeeld dat voor bewonersinitiatieven en verschillende fondsen, zoals het lokaal budget. Wij hebben graag één wijkbudget en dus geen versnippering over verschillende potjes en fondsen.

Daarnaast bestaat ook de behoefte om budgetten van wijkraden te bundelen, zodat makkelijker overschotten bij de ene wijkraad gebruikt kunnen worden door een andere.

Zorg tot slot voor een realistische vergoeding voor wijkraadsleden. Zodat ook mensen die overdag werken of zorgtaken hebben, kunnen deelnemen. Een hogere vergoeding maakt het bijvoorbeeld mogelijk om in deeltijd te gaan werken, waardoor ook bijeenkomsten overdag kunnen worden bijgewoond, wat nu vaak niet mogelijk is. Als we een diverse en representatieve wijkraad willen, dan hoort daar een passende vergoeding bij.

2. Adviesrecht – Neem ons serieus

Op papier hebben wijkraden adviesrecht. In de praktijk komt een reactie vaak te laat of ontbreekt een goede inhoudelijke motivatie. Dat ondermijnt ons werk en ons draagvlak in de wijk.

Daarom pleiten we voor een verplicht gemotiveerde terugkoppeling op onze adviezen, binnen een duidelijke termijn — bijvoorbeeld zes weken. Daarbij moet altijd transparantie zijn over de voortgang: waarom wordt iets afgewezen, wat gebeurt er met ons advies, en wanneer?

Tijdens de wijkraadsconferentie van 2024 is het idee geopperd van een adviesvolgsysteem. Er bestaat weliswaar een lijst van adviezen van wijkraden. Wat ontbreekt zijn de reacties van de wethouders, wat bij het niet opvolgen van het advies de reden daarvan is, wanneer de reactie kwam, hoeveel dagen het antwoord te laat binnenkwam bij de wijkraad, wat er is gebeurd met de adviezen en wanneer.

En als een reactie uitblijft of het advies niet wordt opgevolgd dan moet er een formele escalatiemogelijkheid zijn. Naar de wijkwethouder, of uiteindelijk de gemeenteraad. Die moeten dan ook bereid zijn om bij te sturen.

- De rol van de wijkwethouder zou moeten zijn om collega's in het college actief aan te spreken op hun taak de adviezen van de wijkraden serieus te behandelen.
- Wat escalatie naar de gemeenteraad betreft moet elk advies dat niet wordt opgevolgd geagendeerd worden in een commissievergadering van de gemeenteraad.

Kortom: als wijkraden serieus genomen worden, moet er ook een serieuze structuur zijn voor de behandeling van onze adviezen, gevraagd én ongevraagd.

3. Wijkraadcoördinator – Geef ons betere ondersteuning

Tot slot: elke wijkraad verdient één eigen wijkraadcoördinator. Niet als administratieve kracht, maar als inhoudelijk en organisatorisch ondersteuner. Iemand die signaleert, doorverwijst en helpt doorpakken., maar ook notuleert (wat nu niet mag). In de praktijk blijkt dat één wijkraadcoördinator voor twee wijken daarvoor onvoldoende is.

Naast de rol van wijkraadscoördinatoren ter ondersteuning van de wijkraden geven wij de gemeenteraad in overweging ook op centraal niveau de wijkraden beter te ondersteunen. Naast een goed opleidingsprogramma, intervisie en teambuildingsprogramma's geven wij in overweging om ook op centraal niveau middels bijvoorbeeld een digitaal kennisplatform kennis over participatiemethodieken, toolkits en best practices te delen. Bij de VNG en het programma lokale democratie is veel kennis hierover aanwezig. Het delen en beschikbaar stellen van deze kennis kan wijkraden helpen bij het goed vervullen van hun taken op het gebied van participatie en het faciliteren en stimuleren van bewoners. Dit voorkomt dat telkens het wiel opnieuw uitgevonden hoeft te worden en zorgt verder voor het borgen van kennisontwikkeling.

Slot

Voorzitter, wijkraden zijn ontstaan vanuit de wens voor meer zeggenschap en betrokkenheid op wijkniveau. Maar dan moet het bestuursmodel wél goed zijn ingericht: met budget, met serieuze behandeling van onze adviezen, en met serieuze structurele ondersteuning.

Ik vraag u: verbeter dit model fundamenteel zonder de kern van het stelsel overboord te gooien. Maak het krachtiger, duidelijker en effectiever. Niet alleen voor ons als wijkraden, maar vooral voor de bewoners die wij vertegenwoordigen.

Dank u wel.